

Upperville

Russische ridder met Gelderse roots

Speciaal voor een optreden op de Hengstenkeuring 2014 kwam Upperville met amazone Tatiana Dorofeeva vanuit Rusland weer voor even terug naar Nederland. Tijdens de dressuuravond in 's-Hertogenbosch overtuigde de Gelderse hengst vriend en vijand door zijn krachtige en expressieve manier van bewegen, zijn gretigheid in het werk en zijn braafheid.

TEKST: GEMMA JANSEN • BEELD: JACOB MELISSEN E.A.

Nataliya Bronnikova:
“Ik hoop dat Upperville met het Russische team mee kan naar de Wereldruiterspelen.”

De laatste eigenschap is een belangrijke, zo niet het belangrijkste, speerpunt voor dit type paard. Upperville liet in de VHO Trofee een fijne Grand Prix-proef zien en deed ondanks de indrukwekkende entourage en het enthousiaste publiek onverstoort zijn ding. De wissels om de pas voerde hij met speels gemak uit terwijl zijn amazone de teugels in één hand had. Zijn onmiskenbare dressuurtalent heeft deze hengst ongetwijfeld geërfd van vader Cabochon. Deze in 1984 bij de familie Van Norel in Wapenveld geboren vos kwam uit een combinatie van de geheel Gelders gefokte Ginnie (Commandant x Ulex) met het Grand Prix-dressuurpaard Vincent (Pretendent x Duc de Normandië). De 1.70m metende Cabochon viel tijdens het verrichtingsonderzoek in Ermelo in 1987 al op door zijn front en sterke bewegingsvorm. Iets wat hij steevast, net als zijn ijverige karakter, doorgaf aan zijn nageslacht. Enkele bekende nakomelingen van Cabochon zijn de Grand Prix-paarden Luzelma Slottie, Ovation, Pays Bay en Egistar. Daarnaast acteert een opvallend groot aantal in de Lichte Tour en hebben velen ervan hun weg over de hele wereld gevonden. Acht van zijn goed op het dressuurterrein presterende nakomelingen kwamen in 2003 bij elkaar in een zinderend optreden op de hengstenkeuring, in de zogenaamde ‘Cabochon-trein’. Sjak Laarakkers en

Christa Larmoyeur maakten op de verschillende paardenevenementen veel indruk met deze bijzondere ‘trein’. Naast Upperville werden van Cabochon ook nog de zonen Kimberley en Turbo-Magic goedgekeurd, alsmede zijn kleinzoon Zethar, voor de Gelderse fokrichting. Als twintigjarige overleed Cabochon aan de gevolgen van de ziekte van Cushing.

Veelzijdig gefokt

Overigens leverde Cabochon niet alleen hele fijne dressuurpaarden, maar tekende hij ook voor het vaderschap van verschillende nationaal springende paarden. Dat past goed bij de zienswijze van fokkers van Gelderse paarden, want zij hebben de veelzijdigheid hoog in het vaandel staan. In Upperville zijn zowel dressuurgenen als springgenen dubbel verankerd. Moeder Gecari komt uit de keur preferente prestatieermerrie Recari (Formateur x Wachtmeester) en is een dochter van Creool (Akteur x Lucky Boy xx). Deze zwarte hengst sprong met verschillende ruiters op zijn rug tot op hoge leeftijd internationaal. Zijn vader Akteur (Amor x Sinaeda) werd succesvol uitgebracht in het 1.60m. Gecari werd niet uitgebracht in de springsport, omdat de interesse van haar amazone Sjoukje van Kooten meer in de dressuurrichting lag. “Gecari was een van de eerste fokmerries die mijn vader aankocht voor

zijn fokkerij. Een heel goed paard, want ze was kampioen geworden op de Centrale Keuring. Ze werd afgevaardigd naar de UTV en daar werd ze vervolgens reservekampioen van Nederland. Toen we Gecari kochten via Lauw van Vliet was ze drie jaar en drachtig van Flemmingh. Ze heeft in Deurne een hele goede IBOP gelopen en vervolgens ben ik haar zelf verder gaan opleiden. Ze werd ieder jaar gedekt. Aan het einde van de dracht stopte ik met rijden en ging longeren. Als het veulen een paar weken oud was, stapte ik op en reed er zo weer mee weg. Gecari's eerste twee veulens heb ik opgeleid tot Z-niveau en zij zijn verkocht als Young Riderspaarden naar Amerika. Haar derde veulen was Mister Mastwijk, een nakomeling van Davignon. Een heel fijn paard, waarmee ik heb meegedaan

aan het WK Jonge Dressuurpaarden in Arnhem en daar veel belangstelling kreeg. Ik heb met hem Z2 gereden. Daarna is hij via Annemiek Vincourt verkocht naar Amerika en daar loopt hij Grand Prix. Na Mister Mastwijk besloten we even te stoppen met fokken. Inmiddels startte ik nationaal met Gecari en moest meer en zwaarder trainen. We vonden het niet eerlijk voor haar om dan ook nog eens ieder jaar een veulen te moeten krijgen. Toen ze verdienstelijk in het ZZ-Zwaar liep, stapte ik haar na een training een keer op de weg uit. Ze schrok ergens van en viel op haar knieën. Die lagen helemaal open. Uiteindelijk genazen haar benen goed, toch bleef ze daarna altijd iets strakker in beweging en daar liep ik in de sport steeds tegenaan.”

Speciaal voor de Hengstenkeuring 2014 kwam Upperville vanuit Rusland naar Nederland met amazone Tatiana Dorofeeva.

Arie Hamoen:
 “Het blijft fantastisch als een goedgekeurde hengst Grand Prix loopt of springt.”

Fulltime fokmerrie

“We besloten daarom haar fulltime fokmerrie te laten worden. In 2000 mocht ik eindelijk een keer kiezen, meestal bepaalden mijn vader en mijn broer waarmee we Gecari lieten dekken. Van Cabochon kwamen toen links en rechts goede paarden tevoorschijn en ik had echt het gevoel dat hij heel goed zou passen op Gecari. Toen het veulen werd geboren, hebben mijn vader en broer mij wel een beetje uitgelachen; zo’n vos met een witte vlek op zijn buik, veel wit op zijn hoofd en zijn benen. Maar hij liep vanaf dag één echt super! In dat jaar is mijn broer Jan verongelukt en woonde ik al samen in Westendorp met Reinie Tewis, maar ik ben Upperville nooit uit het oog verloren. Eenmaal volwassen heb ik Pavo Cup met hem gereden en hem opgeleid tot de Z2. Op het grote concours van

de Voornruiters heb ik de Kür op muziek met hem gewonnen. Iedereen was altijd weg van hem, het was zo’n stoere knol op wedstrijd. Maar hij was toen niet altijd even makkelijk. Overal waar hij kwam liet hij zich horen, hij brulde er op los en hij had regelmatig last van inwendige spanning. Dat zag je niet aan de buitenkant, maar dat voelde ik goed als ik op hem zat. In de ring deed hij wel altijd super zijn best voor mij, net als zijn moeder. Zij kon in de training overigens best eigenwijs zijn. Ik heb er behoorlijk vaak naast gelegen, vooral het aanleren van de changementen was een punt. Nieuwe oefeningen waren lastig, maar als ze eenmaal snapte wat de bedoeling was, deed ze het gevraagde met twee vingers in haar neus, zonder er ooit nog moeilijk over te doen. Ze had altijd een super wedstrijdmentaliteit en dat gaf ze door aan al haar nakomelingen. Reinie en ik verbraken op gegeven moment onze relatie. Ik ging terug naar Montfoort en Upperville is ook daarheen gekomen. Op een gegeven moment kwam er serieuze belangstelling voor Upperville uit de Oekraïne en is hij daarheen verkocht. Hij is net weer even in Nederland geweest en ik heb hem gezien bij Reinie thuis en op de hengstenkeuring. Ik was nog net zo onder de indruk van hem als een paar jaar geleden, wat een krachtpatser! Van Gecari heb ik thuis nu nog een driejarige Bretton Woods staan, erg groot en slap, maar wel een heel fijn paard. Daar wil ik in de toekomst mee gaan rijden. Gecari hebben we inmiddels vierentwintig jaar, ze heeft nooit iets gemankeerd en is nog bikkelhard. Ze is zelfs

Cabochon
keur

Vincent

Pretendent
keur

Oleprinses
keur preferent prestatie

Gonnie

kroon preferent prestatie

Commandant

Bottie
kroon preferent

Upperville

Gecari
elite preferent sport-dres

Creool
preferent

Akteur

Twiggy
keur preferent

Recari

keur preferent prestatie

Formateur
keur

Ecari
kroon preferent

DIRK CAREMANS

weer drachtig dit jaar. Vorig jaar werd bij Bert Vink op stal een veulen geboren, waarvan binnen een dag de moeder overleed. Hij zocht een merrie om voor het veulen te zorgen. Gecari is altijd gek op veulens geweest, dus ik wilde Bert graag helpen. Gecari heeft hormooninjecties gehad en daardoor ging ze niet alleen melk geven, maar werd ook weer behoorlijk hengstig. Omdat ze nog zo fit was hebben we haar laten dekken door Etoile. Over een paar weken is ze aan de tijd. Het belangrijkste is natuurlijk een gezond veulen, maar stiekem hoop ik op een merrie, om Gecari op te volgen als fokmerrie.”

Geen enkele discussie

Reinie Tewis herkende bij Upperville al de kwaliteit als veulen: “Het was een sterk gebouwd veulen, dat goed in elkaar zat en ook nog eens goed kon lopen. Om hem klaar te maken voor de hengstenkeuring is hij bij mij op stal gekomen. Toen was hij overigens al vier jaar, want als driejarige was hij nog niet volwassen genoeg. Geen verrassing voor mij, want alle nakomelingen van Gecari waren laatrijp. Als veulen leken ze soms gewoon, maar de uitgroei was altijd goed. Cabochon was destijds behoorlijk ‘hot’, dus Upperville had zijn afstamming mee. Maar hij was geen luxe, chique damespaard, dus we hebben hem niet aangeboden bij de dressuurpaarden, maar als Gelderse hengst. In de training was het een heel braaf en werkwilleg paard, maar hij maakte altijd wel veel kabaal. Na zijn aanwijzing, deed hij het heel goed op het verrichtingsonderzoek en werd met vlag en wimpel goedge-

keurd. Hij heeft hij een paar jaar hier in Westdorp ter dekking gestaan en ook nog een jaar bij Lauw van Vliet. In het eerste seizoen dekte Upperville best veel merries, maar dat werd toch wat minder in de daarop volgende jaren. Toen stuurde Ted Kop Janssen een keer een Russische amazone, die op zoek was naar een goed dressuurpaard. Het bleek liefde op het eerste gezicht tussen Upperville en haar. Er was geen enkele discussie of ze hem wel of niet zou kopen; ze wilde hem perse hebben. Export naar Rusland is de laatste jaren veel makkelijker geworden, maar dat was toen nog niet het geval. Upperville vertrok hier vandaan, om drie weken later weer terug te zijn vanwege een ontbrekende stempel. Hij had toen wel een jas uitgetrokken.

METEEN VERKOCHT

Daniëlle van Eijken was al langer op zoek naar een goed sportpaard. Toen ze de Gelderse ruin Bon Vivant zag staan, was ze meteen verkocht. “Hij was zadelmak, maar voor de rest heb ik hem zelf opgeleid. Tijdens het eerste jaar dat we op wedstrijd gingen, regende het winstpunten en mocht hij binnen no time M starten, alleen was dat vanwege zijn leeftijd nog niet toegestaan. Toen ben ik met hem gaan springen. We zijn nu L-springen en Z1-dressuur en trainen al volop op de changementen voor de overstap naar de Z2. Bon Vivant heeft een stal op manege De Paddock van Cynthia Danvers. Zij heeft altijd op hoog niveau gevoltigeerd en geeft nu lessen daarin. Bon Vivant is groot, heeft een goede galop en een geweldig karakter, dus de vraag kwam of hij ook af en toe gebruikt mocht worden voor de voltigelessen. In het begin was hij wat onwennig, maar hij heeft nooit iets vervalends gedaan. Bovendien is hij gek op alle aandacht die hij krijgt van al die leskinderen. Die kunnen er ook van alles mee doen. Als ik er op rijd, is het zeker geen sul. Hij heeft heel veel energie en wil altijd werken. Bon Vivant is als Gelders paard bij toeval op mijn pad gekomen, maar ik heb nog nooit een dag spijt gehad, dat ik hem heb gekocht!”

1. Dochter en elite sportmerrie Bijtajirma werd derde op de NMK.
2. Zoon Bon Vivant werd in 2006 tijdens de NMK kampioen van de Gelderse veulens.
3. Dochter Clarinetty was het beste Gelderse merrieveulen tijdens NMK 2007.
4. Chablis, hier onder Henri Kruitbosch op de KWPN Hengstenkeuring 2013, is de eerste KWPN-goedgekeurde zoon van Upperville.

Als de wiedeweerga is de betreffende stempel gezet en toen vertrok hij voorgoed. Tenminste tot aan de laatste hengstenkeuring. Upperville heeft hier voor de HK op stal gestaan. Overdag werd hij getraind, daar heb ik wel eens bij staan kijken en zag dat hij in zijn lopen nog net zo'n krachtpatser was als vroeger. Na de HK ben ik met hem naar de HBC-stal gegaan en daar hebben ze sperma van hem gewonnen, zodat Upperville ook weer beschikbaar is voor de Nederlandse fokkers. Ik heb overigens ook Upperville's beide zonen, Bon Vivant en Chablis op stal gehad om keuringsklaar te maken. Allebei fijne en eerlijke paarden. Voor wat betreft het Gelders paard denk ik dat hij een aanvulling is, maar op sommige rijpaarden zou hij vanwege zijn karakter en kracht ook heel goed passen."

De man in huis

Inmiddels leeft Upperville al zes jaar op stoeterij Kartsevo in Rusland. Hij wordt succesvol uitgebracht in de Grand Prix-dressuur door Tatiana Dorofeeva. Eigenaresse Nataliya Bronnikova: "Hij is hier op de stoeterij echt 'de man'. Hij laat altijd duidelijk horen dat hij er is. Hij is ook heel slim en weet altijd wat er gaat gebeuren. In het rijden is hij heel simpel en ongecompliceerd en doet hij steeds zijn best. Gelders paard zei me niet zoveel toen ik hem voor de eerste keer zag, maar ik viel meteen voor zijn uitstraling, manier van lopen en zijn front. We hebben hier tot nu toe zes nakomelingen van hem en ze lijken eigenlijk allemaal op hun vader. De laatste jaren kreeg ik veel mailtjes van fokkers, tot uit Amerika, met de vraag om sperma van Upperville. Die aanvragen stuur ik nu allemaal door naar Reinie, want in Nederland is onlangs weer sperma van de hengst gewonnen. Nu moet

Upperville zich weer concentreren op zijn dressuurcarrière. Ik hoop dat hij aankomende zomer met het Russische team mee kan naar de Wereldruiterspelen in Frankrijk, dat is het doel voor de eerstkomende maanden."

Heel goed bruikbaar

Upperville werd goedgekeurd toen Arie Hamoen nog voorzitter van de hengstenkeuringscommissie was. Hij kende zowel de vader als de moeder van de jonge hengst. "Zijn vader, Cabochon, verdiende qua fokkerij zeker zijn sporen in de opbouwfase van de Nederlandse dressuurpaardenfokkerij. Daarnaast kwam hij uit een echte Gelderse moeder, een dochter van Commandant. Bovendien was hij vrij van Koss- en Zep-bloed, wat in die tijd best bijzonder was. Upperville's moeder, Gecari was zowel een goede sport- als fokmerrie en mocht er ook zeker zijn qua exterieur. Zij is van Creool uit een moeder van Formateur. Veel sport dus in die lijn en degelijk klassiek bloed, wat wij in de fokkerij van Gelderse paarden goed konden en nog steeds goed kunnen gebruiken. Ik hoop dat de fokkers hem in gedachten houden. In mijn ogen kan Upperville namelijk behoorlijk wat toevoegen aan het Gelders paard. Zaken als langgelijndheid, werkwillegheid en sportgenen. Tijdens de laatste HK liet Upperville een goed optreden zien. Hij beheerst de Grand Prix-onderdelen en moet nu aan het werk om daar meer één en een foutloos geheel van te maken. Zijn amazone maakte het zich te moeilijk in de Kür, maar de hengst toonde wel zijn aanleg voor piaffe, passage en de changementseries. Het publiek raakte in ieder geval zeer enthousiast door hem. Daarnaast blijft het altijd fantastisch als een goedgekeurde hengst Grand Prix loopt of springt." ●

5. Dochter Dodessa werd als driejarige eerst kampioen op de Nationale Dag van het Gelders Paard en vervolgens op de NMK.
6. De moeder van Upperville, de preferente elitemerrie Gecari, startte succesvol in de ZZ-Zwaar.

Reinie Tewis:
"Voor wat betreft het Gelders paard denk ik dat hij een aanvulling is, maar op sommige rijpaarden zou hij vanwege zijn karakter en kracht ook heel goed passen!"